

הסרט הסוביטי' בשנת 1950

מאת הרי שווארץ

העברת גים הוא באצילים" מן הבמה אל תבד. את מוליר לא ראינו על הבד מאז 1925, שנה בה נתן לנו הגרמני מורנאי את "סרטו". מוליר על הבד! אולם גם סרט זה יאלץ להכנס, כפי הנראה, לרשימה הארכיון של "סרטים שהיינו רוצים מאד לראותם ושאיינו יכולים, — משום המחסור בדיביזיון וכי' וכי'...

צנוורה על סיפורי זוהם בעבודי-קולנוע

מונח לפני ספר הנקרא "רביעיה" הוא כולל ארבעה סיפורים קצרים סאת טאמרטס טוהם שעובדו לקולנוע, ושול' בו יחד בסרט ארוך.

זהו נסיון ראשון לצרף ארבעה סיפורים, שאין ביניהם קשר אירוני, ולהגיש את ארבעתם בתכנית אחת. כל סיפור הוא יצירה נפרדת, ויכול להיות מוצג לחוד. כדי שהקוראים יוכלו לעמוד על טיבו של העיבוד הקולנועי, יצא לאור הספר, המכיל את ארבעת הסיפורים כפי שנכתבו על ידי מוהם, וכי ציגם התסריטים שעובדו לפיהם.

הנה, למשל, הסיפור "עובדות חיים". תכנו הוא זה: שחקן טניס אנגלי צעיר נוסע למונטה-קרלו להשתתף בתחרויות האליפות. לפני עזבו את הבית אומר לו אביו: "אם רוצה אתה שלא יאונה לך כל רע, זכור את הכי ללים הללו:

- א. אל תשחק ברולטה.
- ב. אל תלחץ כסף לאיש.
- ג. התרחק מנשים.

הכן, במונטה-קרלו עושה את הדברים הבאים:

- א. משחק ברולטה ומרויח.
- ב. מלחץ כסף לגברת צעירה ומקבל אותה בחורה.
- ג. מתקרב אל אותה גברת, הגוי נבת ממנו בלילה את כספו. הוא מריגיש בדבר, מוצא את המקום בו החדי ביאה את כספו הנגנב, ולוקח משם לא רק את הגניבה אלא גם את הסכונותיה של העלמה.

זה הוא סיפורו של מוהם. בעיבוד הקולנועי עבר הסיפור צנוורה תמורה, והיחסים בין הצעיר להרפתקנית הצעירה נעשו אסלאטוניים: הוא בגטלמן מושלם, והיא קרה כקרה. אין שלא שמרבות הסרטים שאנו רואים מתאימים לילדים בני עשר...

הוא בלי ספק טוב הבמאים בצרפת כיום, וכיחן שהמדינה היא מבורכת בתעשיית סרטים פורחת ומתקדמת, הרי שאין זו מלתא זוטרתא.

ובכן, קלוח סיים זה עתה סרט בשם "מנון". מנון היא גיבורת רומן מאת האב פרבו, סופר צרפתי בן המאה ה-18, ועוברים עליה הרפתקאות רבות בכל חלקי העולם. קלוח גטל את הרומאן המפורסם, העביר את הפעולה למאה העשרים, ומנון בסרט מתגלגלת גם לישראל של תקופת מלחמת השחרור. ראה שלא התרחק קלוחו מן האדמה, כי השלטונות המקומיים במרוקו דרשו קיצוצים ניכרים בתמונות המראות את המלחמה בישראל, לפני שנתנו את רשיון ההצגה בארצם.

אולם אין סיכויים רציניים שאנו כאן נוכל לראות את הסרט, מלבד אם תשנה הממשלה את המדינה שלה לגבי סרטים צרפתיים, דבר הנראה עתה חלום רחוק שאינו ניתן להגשמה.

הסרט הפסיכולוגי — חבל!

העתון הקולנועי המצויץ "אקרן פרנסיה" ערך משאל מעניין על הסרט הפסיכולוגי, מרבית המומחים, הרפואיים והאמנותיים הביעו את דעתם ששפע הסרטים הנקראים "פסיכולוגיים" אינם אלא סילוף האמת.

זאכן, נסיונם של כמה אולפנים הוליוודיים להקנות להמונים ידיעות בזכר כואגליות החדיר למוחות הקהל מושגי הבל, דיר אמיל מונרו פסיכיאטר פריזי ואי ידוע תקף סרטים כמו "הצעיר השביעי", "ביתו של ד"ר אדווארדס" ו"מאורת הנחשים" בהכריוו סרטים כאלה:

- א. מיחסים למחלת הרוח תכונות של מעשה כשפים ואמונה תפלה.
- ב. מראים לנו כאילו רגשות ומקרים חיצוניים, זעזועים פתאומיים וכי' הם האחראים הראשיים למחלות-רוח.
- ג. מגוימים בסבלו של חולה-הרוח, ועל ידי כך מפחיתים בקהל רוח פסימית.
- ד. אינם מצביעים על הסיבות והפתרונות הנכונים למחלות אלה.

אנו מסכימים עם דעתו של הרוקטור הנכבד, אולם משגילו יצרני הסרטים שהשגנון הוא נושא המעניין ביותר את הקהל המשלם, שוב לא ירפו ממנו עד שיחלוף מן האפנה...

זגם מצויר

לא רק איבסן וקיסלינג יזכו לראות (משמים סמוך) את יצירותיהם על הבד, גם מוליר יתרום את תרומתו, ואישיות לא פחותה מזאת קוסטו תפקח על

גה דין" וכי' היו הצלחות קולנועיות ניכרות. עתה, לאחר שנים רבות של דחיות, תתחיל העבודה על יצירתה הגדולה ביותר של הסופר האימפריאליסטי, "קיים".

ממשלת הודו שרבה עד כה להרהר שות את צילום הסרט בארצה, מפני שהוא מצדד ברעיון עליונותו של הגזע הלבן, התירה לבסוף לבמאי ויקטור סאביל וחבר העובדים שלו להכנס להודו ולהתחיל מיד בתצלומים. את תפקיד קיים, הנער בעל חוש האבחנה וההתמצאות, ימלא דין סטוק. חל אולם הוא לא יסע להודו עם חבר העובדים; בהודו ימלא את מקומו כפיל, ורק בתצלומים שיערכו בהודו ליבוד ישתתף דין עצמו. כרם, ארול פליו ופול לוקאס שגם להם תפקידים חשובים בסרט, יאלצו לעבוד תחת שמשוה הלוהטת של הודו.

זגם איבסן על הבד

אותו פול לוקאס הנזכר לעיל יהיה עסוק מאד, כפי הנראה ויאלץ לחלק את זמנו בין גיוריוק והודו, הסיבה: הוא קבל תפקיד חשוב במהדורה הקולנועית של "בית הבובות" לאיבסן, סרט שיצולם כולו בניו-יורק.

גיוריוק היתה בשכבר הימים לפני שהמציאו את הוליבוד, מרכז הקולנוע באמריקה. האולפנים הראשונים בארצות-הברית היו על גג אחד הבתים בעיר זבסברגי הכרך הגדול. עתה משיתללים הפטריוטים הנאמנים של ניו-יורק להחזיר את העטרה ליושנה וליצר בה סרטים רבים ככל האפשר, איך שהוא. אין זו הסיבה העיקרית לצמיחתו של הקהל חובב הסרט הטוב לתוצאות "בית הבובות". איבסן על הבד... זה שנים רבות שלא נעשה נסיון מעניין כזה.

ישראל כסרט צרפתי

קלוח הוא שמו של במאי צרפתי נודע שסרטיו, כמו כל הסרטים הצרפתיים החדשים המצוינים, לא הוצגו לארץ. לדעת טובח הסרטים הללו הרי

ארבעים סרטים גדולים, מחציתם בצבע, והמון סרטים קצרים ייצרו השנה באולפני ברית המועצות. מודיע העתון "אמנות סוביטית".

בין הסרטים שתכנן ידוע יהיו: ביוגרפיות של מוסורגסקי, גלינקה ובלינסקי, לפחות שני סרטים אנטי-אמריקאיים, "במדינה אחת" ו"שליחות השאית" ומספר סרטים על החיים בברית המועצות, "הרחק מהמוסקבה", "פרש כוכב הירב", "אש באקו" ועוד. הרי מלחמתי חדש יקרא בשם "ההתקפה החמישית".

כן יצאו לאור שני סרטים ארוכים ומספר גדול של סרטים קצרים על נושאים מדעיים שונים.

בסקרו את תוצרת הסרטים הסוביטית בשנת 1948, מתח סגן שר הקולנוע הרוסי, ג. שיטקיץ, בקורת על העבודה שבעוד שבכמה אולפנים סובבו מספר גדול מדי של סרטים והיה בהם עומס עבודה עצום, הרי באולפנים אחרים לא הפיקו יותר מסרט אחד בשנה האחרונה. כן התאונן סגן-השר על בזבוז בסרט גלמי שגרם לייקור כמה מסרטי השנה שעברה.

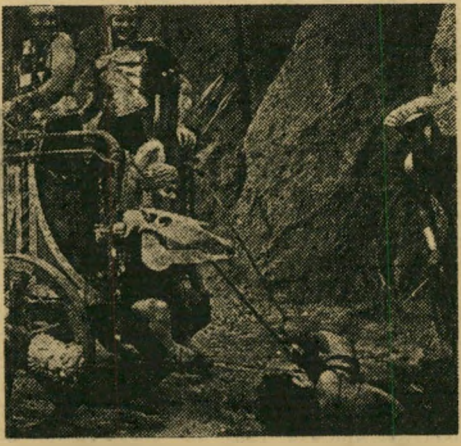
הוא הדויע שהשנה יגיבירו את ייצור הציוד הקולנועי ושואלפנים חדשים יבנו באדורביגן, ליטא, אסטוניה ולטביה. עשרים ושלושה אולפנים יועסקו בשנה הבאה בייצור סרטים דוקומנטאריים ומדעיים בלבד. סרטים אלה יטפלו במיוחד בארצות מזרח אירופה וסין. הסרטים הדוקומנטריים שיצאו בשנה שעברתה מאולפני טיפליס, ארץ וקובנה זכו לביקורת קטלנית, וזו כנראה הסיבה להתעניינות האולפנים הוותיקים יותר בארצות ה"נחשלות" מבחינה קולנועית.

שקט, תצלמים

קיסלינג שוב על הבד

קיסלינג הוא סופר שרבות מיצירותיו נבו לעיבוד קולנועי: "האור שדי ער", "הילד על הסיל", "גוני

עלוש תמונות מתוך "שמשון" (מיוחד להעולם הזה)

שמשון מתאושש, נחלץ מן הכבלים ומנחית לפלשתים מכות בכחי חי המור. פסיל דח מיל מפביר בתמי מומו הטיפוסית את כל הנקודות הסתומות במעשה שמשון.

שמשון נפל כפח שטמנו לו. חפשי תים כובלים אותו וליצנם מחתל בו בעזרת להיחמור. אולם לא עברו רגעים רבים ו—

שמשון (ויקטור מאצ'ור) בשמשון התנ"כי יודע לאהוב וללחום כאחד. חריהו כמצב רוח של אחכה, כשי דליקה (הרי לאמאר) בזרועותיו חשיריות.